

ŠKOFIJSKI LIST

55.

Poročilo o konferencah sodalitatis SS. Cordis Jesu za leto 1913.

J. Flis.

(Konec.)

Posnetek konferenčnih obravnav po zapisnikih.

Ljubljana, mesto. Konstantinov jubilej, poroča kan. dr. Gruden. Javna knjižnica v Ljubljani (A. Zupan), tiskovno društvo naj potom bukvarne idejo realizira. Casus consc., izredno težki zaradi poloma Glavne posojilnice (dr. A. Ušeničnik). Poročilo o dekanskem shodu. Proslava Konstantinovega jubileja, katoliški shod, sveto leto (dr. Mrhar). Sedanje stanje tretjega reda (P. Salvator). Izpraševanje zaročencev v Ljubljani. Referent za cerkvene vesti pri Slovencu — šefredakter — razgovor.

Ljubljana, okolica. Missa pro populo in festo patroni — znak sokola v šoli — katere igre so dopustne. Škofovo pismo duhovnikom — razgovor. Župnik Fr. Finžgar prečita elaborat kaplana Fröhlicha. Resolucija glede povišanja kongrue (stolni dekan Kolar). Pismo presvetlega o skrbi za nabornike. Poročilo o dekanskem shodu (stolni dekan Kolar). O potrebnosti Rafaelove družbe, poroča V. Köchler. De vera religione (Murn). Kako postopati z onimi, ki bero prepovedane časopise (Fr. Finžgar). Stolni dekan Kolar razlaga predpise nove vojaške postave iz »Škof. Lista« — in: Kako se mali otroci pripravljajo in vodijo k prvi spovedi (na podlagi Linz. Quartalschrift l. 1899.). Razgovor o aktualnem vprašanju. Kolikeri so sadovi sv. maše zlasti z ozirom na duhovnika (Bartel in stolni dekan, pismeno). Sestav in vsebina knjižice »Uprava cerkvenega in nadarbinskega premoženja (V. Zabret). Potreba zapisnika rent. Korist pogoste spovedi za duhovnika (Brence); isto stolni dekan v dveh delih; kolik blagoslov je spoved za a) duhovnika sploh, b) za spovednika (spisano).

Cirknica. Nekaj refleksij k poglavju o radikalizmu (Jož. Koželj, spis.). Župnik Wester poroča o seji dekanijskih voditeljev Marijinih družb. Napake pri dušnopastirskem delu glede moških. (Klemenčič, spis.). Duhovnik pa smrtni

greh (Wester, spis.). Duhovnik in politično življenje (Kanduč, spis.). Koga smemo prištevati liberalcem in kaj naj sodimo o liberalcih? (Ježek, spisano.)

Gottschée (pro 1912 und 1913). Die Vollkommenheit des Priesters durch Befolgung der Statuten der Sod. ss. Cor. Jesu (Pfarrer J. Erker). Weihe der Priester an Maria (Pfarrer J. Erker). Über Förderung der guten Presse (Pf. Schauer). Das neue Brevier (Prof. Watzl). Die heiligmachende Gnade (Pfarrer Erker). Sexuelle Aufklärung der Schuljugend (Pfarrer J. Eppich). Die beistehende Gnade und unsere Mitwirkung (Pf. Erker). Der eucharistische Kongreß (Pf. Eppich). Wir sollen beten um den Beistand der heiligen Gnade (Pf. Erker). Soll das Kind in der Schule den Katechismus auswendig lernen? (Pfarrer Medved). Entwicklung und Alter der Marienverehrung (Pfarrer Erker). Über das Rezitieren des Off. Div. (Pfarrer Gliebe). Maria das Meisterwerk des dreieinigen Gottes (Pfarrer Erker). Die religiösen Verhältnisse am Balkan (Pf. Eppich). (1913.) Die praktisch-soziale Tätigkeit des Priesters (Pfarrer Perz). Mariens Vollkommenheit durch ihr heiliges Leben (Pfarrer Erker). Bericht des Dechanten über die Konferenz der Dechanten. Vollkommenheit Mariens durch die Vereinigung mit Jesus (Pfarrer Erker). Der Priester und die Kranken (Pfarrer Eppich). Bedeutung der Marianischen Studentenkongregation (Pf. Erker). De matrimonio (Koop. Sešek). Die Liebe Mariens zu Gott im Allgemeinen (Pfarrer Erker). Behandlung der Poenitentien, die die Sonntagsmesse nicht besuchen (Prof. Watzl). Die Liebe Mariens zu Jesu: a) die natürliche, b) erworbene, c) übernatürliche (Pfarrer Erker). Das neue Gesetz für Auswanderer.

Idrija (sedem sestankov). O novem brevirju, polajšava osobito za duhovna v dušnem pastirstvu (kat. Oswald). Volitev v okrajni šolski

svet dekan Arko; v krajni šolski svet (katehet Oswald). Važnost Marijinih družb, njih razvoj in sedanje stanje v dekaniji (katehet Oswald). Poročilo o dekanijem shodu (dek. Arko). Vpliv menihov na ljudstvo v naših krajih (Jelenec). Nedostatki pri sv. maši (Abram, spis.). Zakaj je duhovnik dolžan sodelovati tudi v politiki (Oswald). Kako je politična oblast v minulem stoletju mislila o duhovščini; zgodovinska študija (dekan Arko). Pismena kateheza za male birmance (Fröhlich).

K a m n i k. Kako je Kristus pričujoč v presveti evharistiji? (P. Evstahij Berlic.) Kaj je novega v breviju in pri sv. maši? (M. Zevnik.) Duhovne vaje s posebnim ozirom na moške in mladeniče — razgovor. O vprašanjih za shod dekanov. Poročilo dekanovo o dekanskem shodu. Škof. pismo duhovnikom ljubljanske škofije. O nakladanju pokore (Štrukelj). Razgovor, kako naj se postopa z možmi in mladeniči, ki ostajajo zunaj cerkve in v krčmah? Poročilo o shodu voditeljev Mar. družb. O škrupulantih (Zevnik). Jeunium naturale (poročilo dekana Lavrenčiča). Razgovor o Marijinih družbah. Omnia pro Jesu eucharistico (dek. Lavrenčič). Verske vaje med katehezo (Zevnik). Ljubljanski škofiji lastni godovi — odpustki v osminah (Langerholz). Sveta Evharistija in socialno vprašanje (Fr. Rihar, spis.). Rektor Köster in Slovenci (Fr. Bernik).

K r a n j. Priprava za kanonično vizitacijo in birmo. Vzprejem liberalcev za botre. O delovanju krajnih šolskih svetov. O nabavi knjig za šolske knjižnice — razgovor. Obravnava o izboljšanju duhovniške kongruje; sestavila se je primerna prošnja na državni zbor. Nadalje se je govorilo o listu »Vzajemnost« in pripravi otrok za birmo, o pouku ženinov in nevest. Dnevna vprašanja.

L e s k o v e c. Razgovor o izseljencih leskovške dekanije. Dekan Schweiger poroča o dekanski konferenci. Skrb za nabornike. Razgovor o spisu »Der erfahrene Beichtvater«. Kako je napraviti omaro za cerkveni arhiv (Gabrič). Poročilo o sestanku Marijinih družb. Ali se sme odreči očitnemu grešniku sv. obhajilo, če očitno prosi? (Vadnal.) Kdaj sme bolnik netešče prejeti sv. obhajilo? (Fatur.) Duhovnik in politika (Gnjezda). Kakšna delegacija je duhovniku potrebna z ozirom na državno postavo in kakšna z ozirom na cerkveno zakonsko postavo? Kaplan Rogelj referira o novih določbah glede črnih sv. maš (spis.). Izrabimo preganjanje kristjanov in Konstantinov jubilej v pridigah v svetem letu (Zorko, spis.).

L i t i j a. Pomen in važnost katehetskega pouka v šoli (Filipič, spis.). Sacerdos alter Christus (Širaj, spis.). Predpisi glede svetih maš za mrtve (dek. Rihar). Duhovnikova dobrohotnost v spovednici (Širaj, spis.). Načrt katehez za prvo spoved in prvo sv. obhajilo (Filipič, spis.). Marija in duhovnik (Filipič, spis.). Sodelovanje Marijinih družb pri izvencerkvenih organizacijah (Jaklič, spis.). Pregled stanja Marijinih družb v dekanijah (dek. Rihar). Poročilo o shodu dekanov (dekan Rihar). Sinodalni predpisi o češčenju presv. Jezusovega Srca (dekan Rihar). Duhovnik — pridigar (Širaj, spis.). Duhovnik — katehet (Širaj, spis.). Casus iz pastoralne konference (dekan Rihar). Duhovnik pri oltarju in razne razvade pri tem (dekan Rihar). Sveto leto in svetoletna spoved ozir obljub (dekan Rihar). Reservati (Filipič). Rekrutski tečaj (dekan Rihar). Duhovnikova skrb za presv. evharistijo (Kovič). De voto (Filipič). Vigilantia pastoralis (dekan Rihar). Duhovnik in gostilna (Širaj, spis.).

L o k a (šest konferenc). Non scholae sed vitae discendum: kako naj se otroci navajajo, da so pobožno pri sv. maši (Meršolj). O pokopališču (Čik). Kateheza o sv. birmi (Zajec in Mikš). Kateheza o prvi spovedi (Nadrah). Navodilo za pouk ženinov in nevest (Brajec). Kateheza o prvem svetem obhajilu (Jerše). Marijine družbe in češčenje sv. Srca (Meršolj). O duhovnem obhajilu (Drešar). O umetniški topografiji in inventarizaciji umetnin (Karlin). Duhovnik adorator in njegov vpliv na ljudstvo (dekan Mrak). Poročilo o konferenci dekanov.

M o r a v č e. Praktični momenti za spoved in sv. obhajilo šolske mladine (Lovšin). Relatio inter eccles. et statum (Vodopivec, spis.). Dekan Bizjan poroča o dekanski konferenci, o rešitvi referatov pastoralnih konferenc. Razgovor o pismu »Duhovnikom ljubljanske škofije« (Škofijski List III.). Zakaj sovraži ljudstvo svoje duhovnike? (Majdič, spis.). Razgovor, kako naj se ravna na smrtni postelji z bravci prepovedanih listov. »Naše bolj posvetno delo«. (Škof. List II. del.). Nered zunaj cerkve med pridigo (Lovšin). Praktična navodila za varstvo cerkvenih spomenikov (dekan Bizjan). De precibus post missam. Poročilo o novem zakonu z dne 23. oktobra 1912 o šolskem nadzorstvu (Vodopivec). O raznih poročilih škofijskega ordinarijata po »Škof. Listu« (dekan Bizjan). O zavarovanju organistov (Kastelic). »Slov. Dom«. Članki, ki kažejo zlobnost in hudobijo stranke.

N o v o m e s t o. Župnik Porenta referira o navodilu za pouk ženinov in nevest; razgovor.

Referat o katehezi za birmance (P. Ambrož in Skvarče). Poročilo o Marijinih družbah v dekanatu; razgovor, poudarja se potreba časniškega odseka. O regeneraciji Marijinih družb (Vovko), delovanje tudi zunaj cerkve, ne le v cerkvi, glede časopisov, abstinentov itd., bogomile. O izobraževalnem delu novomeške dekanije. Razgovor o krajevnih potrebah. Dodatek k rešitvi pastoralnih konferenc (Perko). Kako bodo v novomeški dekaniji ravnali z birmanci (Porenta).

Postojna (sedem konferenc). Kako naj katehet mladino praktično navaja h krščanskemu življenju (Vidmar, spis.). Mož in spovedi (Zajc). Razgovor o statističnem izkazu za izseljence. Razgovor o dodatku k pastoralnim konferencam. Katere dokaze naj zahteva duhovni pastir od ženinov in nevest (Zupan). Razgovor o izkazih cerkvenega petja in dispoziciji orgelj. O izpraševanju ženinov in nevest (Zupan). Razgovor o novem šolskem zakonu glede pravic in dolžnosti šolskih nadzornikov. Pouk ženinov in nevest pred poroko (Zupan). Praktično pastirovanje, namen: Gloria in Excelsis Deo et in terra pax hominibus (Bešter). Konkurenčna obravnava (dek. Erzar, pism.). Examen conscientiae particulare (D. Janež, pism.). Duhovnik in sorodniki (Laznik, pism.). Vsebina pridig (Mencinger, pism.). Katere sklepe zadnjega katol. shoda naj skušamo posebno udejstvovati (Smolnikar). Volitve in duhovnik (Rodič).

Radovljica (10 konf.). Kristus ženin, Cerkev nevesta (Pečarič, spis.). Varstvo cerkvenih umetnin (Zabret). Današnji protiverski duh (Sedej, spis.). Okrožnica »Singulari« in katoliška načela (V. Oblak). Razprava o točkah za dekanijsko konferenco. Cerkevno govornišvo po Kristusovem vstajenju (Kramar, spis.). Poročilo o dekanijskem shodu. Duhovnik v šoli pri evharističnem Jezusu (Bleiweis). Duhovnik v pastirstvu in skrb za zdravje (Stržaj). Poročilo o shodu voditeljev Marijinih družb (Bleiweis). Sveto leto 1913 in spovednik (Čerin). Duhovnik v pastirstvu in skrb za zdravje — nadaljevanje (Stržaj). Propad nravnosti in nazadovanje rojstev (Zabret, spis.). Tujski promet in dušno pastirstvo (Čerin). Dnevno časopisje in cerkveno govornišvo (Drolc, spis.). Kateheza v prvem šolskem letu z ozirom na pripravo k zakramentu sv. pokore (Kramar, spis.). Katoliški radikalizem (V. Oblak, spis.). Konstantinov edikt in sedanost (Zajc, spis.). Resnica in milost (Pečarič, spis.). Posvetovanje glede definitivne uredbe verskih vaj na ljudskih šolah. Kako vzgajaj spovednik mladino za sv. čistost (Skubic, spis.).

Ribnica. Epilog k sedanjim letošnjim referatom o fantovski Marijini družbi (Orehek) — razgovor. O stanju vprašanja: skrb za rekrute (Hafner). Diskusija o katoliškem shodu in njega reformnem načrtu. Debata o vsebini dveh predlogov, vsebujočih interpelacije prejšnje konference na uredništvo »Slovenca« in vodstvo S. L. S. — in o odgovorih na te interpelacije.

Semič. »Duhovnikom ljubljanske škofije« (P. Natlačen). Poročilo o zavodih (prošt Dovgan). Kako se razvijajo Marijine družbe v Belokrajini? (Pavlovčič). O Marijinih vrtcih (P. Natlačen). Kaj je treba dandanes ljudem povedati (M. Novak). Ljudsko petje pri tihi sv. maši (J. Omahen). Zakaj naj duhovnik pospešuje češčenje presv. Srca Jezusovega (F. Zupančič). Prave župnikove (P. Kosobud).

Šmarje. —

Trebnje. Katoliške postajne misije za varstvo deklet (Oblak). O vzgoji značaja (Lobe). Ali se sme naročnik brezverskih listov dopustiti za botra — razgovor. Priprava otrok za sv. birmo in prvo sv. obhajilo (A. Oblak). Poročilo glede katoliškega tiskovnega društva — naj skrbi za ceneni tisk in cenene devocionalije (Oblak). Peticijska na državno zbornico in zvišanje kongruje. Naj se vpelje med letom večkratno spovedovanje za moške — pomagajo naj sosednji duhovniki. Poročilo o dekanski konferenci v Ljubljani (Mervec). Skupno romanje deklet na Zaplaz — poseben shod zunaj cerkve. O nazadovanju porodov po mestih in po deželi (Oblak). De caritate Dei (Markič). Naj se preskrbi pesmaričica za šolsko rabo — naj se v šoli goji tudi cerkveno petje (Oblak). Spoved in pogosto sv. obhajilo. Župniki v duhovnem pastirstvu veliko trpe. Ko bi ne bilo mogoče vzdrževati več bogoslovcev, bi ljudje radi prispevali, da dobe dosti duhovnikov. Rožni venec pri »zornicah«. O izseljevanju (Hladnik). V kakem razmerju naj bo čas med posameznimi spovedmi in pogostim sv. obhajilom. Nadziranje šolskih otrok pri nedeljski službi božji (Oblak). O pravoslavni cerkvi in njenih sektah (Bukovec). Vloga na deželni odbor, naj se podobe, ki žalijo čut sramežljivosti, odstranijo iz deželnega muzeja.

Trnovo. Razgovor o novem breviju; o snagi v cerkvi; post na dan odpravljenih praznikov. Kateheza o sv. birmi za učence v prvem šolskem letu (Zorko). Kateheza za prvo spoved (Gogala, spis.). Pastirski list duhovnikom (ref. Pehani). Nekaj misli o gasilstvu (M. Škrjanec). Govor dekletom ponavljavkam — slovo od šole

(Baloh). O župnijski pisarni (Velhartický iz Jelšan, spis.). Več ljubezni do sv. Očeta (M. Škrjanec). Delo med ljudstvom (Pehani). Knjižice dekletom itd. (Abram). Skrb za potrjene mladeniče, razgovor. Hospitacija (Bojanec), razgovor. Kaj se je po novih dekretih spremenilo glede svetih maš? (Perčič). Obljube z ozirom na sveto leto (Bojanec). Nedeljska kuga na Notranjskem (Zorko). O pridiganju (M. Škrjanec). O priljubljenosti duhovnikov (Dolenc). O popularnosti duhovnikov (dek. dr. Kržišnik). Kakšen mora biti vodnik Marijine družbe (Abram). Napake voditeljev Marijinih družb (Gogala, spis.). Delo duhovnikovo na političnem polju (Pehani). Misli slovenskega duhovnika ob katoliškem shodu (kateh. Ažman, spis.). Katoliški duhovnik in četrti katoliški shod (Leben, spis.). Novi vojni zakon in duhovnik (Škrjanec). Vzgoja fantov (Žganjar, spis.), razgovor. O resolucijah katol. shoda (Abram). »Bogoljub« in »Domoljub« naj se razširita. Resolucija o izseljencih. Skrb za rekrute, duhovne vaje, pouk. Kmečke zveze se morajo oživiti.

V i p a v a. Vzgoja volje (Pravit, spis.). Novi zakon o šolskem nadzorstvu (Koller). Navodilo za pouk ženinov (Koller, spis.). Izselniško vprašanje. Ocena Kollerjevega referata: pouk za ženine (J. Debevec). Čitanje knezoškofovega pisma: »Duhovnikom«. Stanje Marijinih družb v dekanijski (Koller). Praktični nasveti katehetom ob začetku šolskega leta (Debevec).

V r h n i k a. Poročilo o dekanijski konferenci (dekan Hoenigman). G. Erjavec referira o zakonu o šolskem nadzorstvu za Kranjsko. G. Nastran o črnih mašah, spis. Dušni pastir, njegovo delo in njegovi sodniki (Remškar, spis.). Poročilo g. dekana o shodu dekanijskih voditeljev Marijinih družb. O ravnanju povodom dneva »Vednega češčenja« (Miklavčič, spis.). Poročilo o dekanijski vizitaciji. Manj spovedi — več obhajil — z ozirom na članek v »Vzajemnosti« (Zabret, spis.). Ostajanje zunaj cerkve med službo božjo (Kajdiž, spis.). Kaj naj storimo z imenovanimi, kaj s plesalci in plesalkami v javnih lokalih. Duhovnik in volitve (dekan Hoenigman, spis.).

Ž u ž e m b e r k. Spremembe v novem direktoriju (Podlipnik). Verske vaje na ljudskih šolah (Žavbi). Tabela za stolni red (Žavbi); se nadaljuje. Red službe božje v adventu (Podlipnik). Razgovor o sv. birmi. Neprilike, ki jih imajo nabiratelji prispevkov za sv. misijone. G. Rožnik: Gospodje naj store potrebne korake, da se po šolah goji bolj cerkveno petje. O novem brevirju.

Referat g. dekana o rešitvi pastoralnih konferenc. Posvetovanje, kako bi se dal alkoholizem zabranjevati in omejevati. G. Podlipnik: Naj »Sveta vojska« izposluje pri vladi, da se naredbenim potom zabrani pijančevanje pri mrličih — priporoča tudi cerkveno kazen (kondukt, zvonjenje). Razgovor o misijonih po dekanijski — o verskih vajah na ljudski šoli. Verski moment pri volitvah.

Odgovori na nekatera vprašanja.

1. Kdaj se smejo opustiti molitve po sveti maši? Glej Šk. L. 1913, str. 30, 1914, str. 39.

2. Če ni črnega plašča pri podružnici, naj se oskrbi, saj ne stane mnogo, da se ne bo maševalo v drugi barvi.

3. Črna sv. maša z nokturnom se sme imeti, četudi ni pokopališča.

4. Pranje cerkvenega perila, korporalov in purifikatorijev, je ženskim samostanom v ljubljanski škofiji dovolila sv. obredna kongregacija 16. novembra 1911. Škof. List, 1911, str. 39.

5. Kdaj se sme imeti črna sv. maša, je v direktoriju jasno označeno, naj se pogleda, kaj pomenijo »signa«.

6. Glede praznika sv. Cirila in Metoda se je ordinarijat že obrnil v Rim, toda brezuspešno. Cf. Škof. List, 1912, str. 133.

7. O botrih se bo odločevalo pri prihodnji sinodi. O botrih pri sv. birmi daje navodila I. sinoda p. 216.

8. Določila, kakšne dolžnosti ima babica glede vpisa datuma za rojstne matice, daje ministrska odredba 4. jun. 1881, drž. zak. 54., § 10. 11. in 12.

9. Ako komu govor v »Obredniku« o priliki poroke ne ugaja, si ga sam lahko priredi okoliščinam primerno. Za vse razmere, za vse stanove, za raznovrstne okoliščine primeren nagovor pa se težko sestavi.

10. S katerim letom se zapade resevatu št. IV.? Confer probatos auctores!

11. Asperges naj se opravlja glede časa secundum consuetudinem.

12. Iz mnogih ameriških škofij prihajajo poročila o porokah, iz nekaterih jih ni. — Naj se naznanijo, da se bodo opozorile.

13. »Ker se večkrat oglašajo stranke pri ordinariatu, ne da bi imele seboj pismeno izjavo župnika — kar ni v soglasju s cerkvenimi določili in vsled tega trpi veljava župnika — naj se v takih slučajih vpraša župnike.« (Ljublj. okol.). Želeti bi bilo, da bi se bil navedel konkretni slučaj, da bi se pojasnil, kajti navadno se brez

župnikovega priporočila nikomur ne da spregled razen v s k r a j n i s i l i. Če se v tem slučaju komu da dispenza za oklice, se vselej pristavi: če je drugo v redu. Pripomni pa se, da se mnogokrat strankam brez potrebe naroča: »Pojdite v škofijo,« toda brez vsake izjave od strani župnega

urada; zadeva pa je v teh slučajih vselej prav nujna in mora takoj rešena biti. Tako postopanje povzročuje strankam stroške in jih pripravlja v zadrego. Nobenega naj se torej ne pošilja v škofijo brez potrebe in brez pismene izjave.

56.

Bera.

(Nadaljevanje.)

VII. Razdelitev obvezne bere.

Zdi se mi primerno, da v očigled veliki negotovosti in absolutnemu pomanjkanju stalne prakse podam v nastopnem nekaj navodil, ki bi utegnili razbistriti pojme in utrditi dosedaj negotovo postopanje.

Ker je bera realnemu bremenu podobno breme, preide ipso jure na naslednika posestva, če jih je več, na vse skupaj. Ti posestniki delov nekdanjega enotnega posestva tvorijo med seboj ipso jure nastalo družbo glede berske dolžnosti. Teh družabnikov pa ne veže solidarno razmerje, marveč zadeva vsakega berska dolžnost le pro rata parte, po razmerju dela, ki ga poseduje, kakor smo že zgoraj omenili. Vsled tega je dana možnost, da se bera celega posestva, ki obstoji skoraj vedno v deljivih dajatvah, razdeli na sedanje dele prvotnega posestva, po njih velikosti, odnosno po njih vrednosti, ki se kaže v katastralnem donosu.

Kako in katero oblastvo naj izvrši razdelitev bere?

A. Pogojena (neuradna) razdelitev bere.

Predvsem bodi omenjeno, da se ne zaprosijo v vseh slučajih oblastva za razdelitev bere. Dogaja se namreč večkrat, da si prodajalec in kupci razdele bero razkosanega posestva po načinu, pogojenem med seboj. Ni torej treba, da bi ta način razdelitve soglašal vedno s sorazmerno vrednostjo ali površino odprodanih delov, temveč je pridržano prostemu dogovoru pogodnikov bero med seboj poljubno tudi drugače razdeliti, n. pr. tako, da prevzame oni, ki je prevzel del s hišo, večji del bere, zato pa tudi ta del ceneje kupi itd.

Taka pogodba veže vse, ki so se pogodili in tako tudi berskega upravičenca, če ji je pravilno pritrdil, veže pa le njega, ne pa tudi njegovega naslednika. Pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz te pogodbe, so čiste obligacije civilnega prava in so torej iztožljive pri sodišču, nimajo pa moči, da

razvežejo (v slučaju spora) na posestvu bremenče javno realno breme. Mogoče je n. pr. (vsled smrti berskega upravičenca ali v slučaju spora med pogodniki), da zahtevastranka, ki je postala nezadovoljna z načinom razdeljene bere, avtoritativno razdelitev bere. To bi bil primer spora med pogodniki da zahteva stranka, ki je postala pogodnikov vztraja na veljavnosti zasebno (privatno) pogojene razdelitve in noče priznati, da bi se uvedla uradna razdelitev, drugi pa zahteva tako razdelitev. Toda taki spori se bodo prigodili sila redkoma, vsaj meni dosedaj ni znan nobeden podoben slučaj. V ostalih sporih, ki nastanejo iz pogojene razdelitve bere med pogodniki, je seveda pristojno redno sodišče.

B. Avtoritativna (uradna) razdelitev bere.

1. Pristojnost.

Kadar se zahteva, da se izvrši razdelitev bere uradoma, mora oblastvo, pred katero pride prošnja, predvsem preudariti in ugotoviti svojo pristojnost. V tem oziru se sklicujem na izvajanja zgoraj, ki naj se uporabljajo zmiselno za ta slučaj. Recimo, da je vložena prošnja za razdelitev bere pri političnem oblastvu, kar se v istini zgodi skoraj v vseh slučajih. Preden politično oblastvo (okrajno glavarstvo) sploh kaj ukrene, mora uradoma preudariti, je-li za ta slučaj pristojno. — Da se prepriča, izvira li bera iz farne zveze, mora zahtevati, če ni razvidno iz spisov, od berskega upravičenca dokazila za javni značaj berske dolžnosti, n. pr. pravilno adjustirane napovedbe (fasije), v katerih je vstavljena tudi bera, farne ustanovne listine (Pfarrererrichtungsurkunde) itd. Domneva (praesumptio) je seveda pri vsaki obvezni beri, da izvira iz farne zveze. Če bi listine in spisi vendarle kazali, da izvira bera iz vknjižene pogodbe brez ozira na farno zvezo, potem mora okrajno glavarstvo uradoma preiskovati in dognati, izvira li bera iz farne zveze ali ne in v

prvem slučaju svojo pristojnost izrečno poudariti, v glavnem razdelilnem odloku, v drugem pa celo zadevo napotiti s posebnim odlokom na civilno pravdo pot.

2. Oficijoznost postopanja.

Razmotriti je še vprašanje o stališču oblastva napram prizadetim strankam. Glavno vodilo bodi, da je postopanje pri razdelitvi oficijožno. To sledi iz predpisov § 3. cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, in iz § 56. zakona z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50, ki veli, da je politično oblastvo upravičeno, provizorno ukrepati, če gre za nujne koisti dušnega pastirja (med katere spada po izreku upravnega sodišča tudi ohranitev njegovih dohodkov, torej tudi bere), ne glede na končno rešitev. To provizorno postopanje pa ne gre tako daleč, da bi oblastvo iz lastnega nagiba poseglo vmes, če opazi krivično plačevanje bere, treba je marveč počakati na tozadevno prošnjo ali ugovor prizadete stranke. Pozabiti se ne sme, da je razdelitev bere v korist dosedanjemu plačevalcu in da je njegova stvar, skrbeti za to, da se zniža tudi njegova berska dolžnost sorazmerno z zmanjšano imovino in znižanimi dohodki. Gotovo se bode berski zavezanec sam uprl, če se mu zdi nadaljnje plačevanje bere krivično.

Običajno se zgodi to takrat, kadar se terja zastala bera. Na prošnjo berskega upravičenca izjavi obvezanec, da ne plača bere, češ, da ni dolžan plačati vsega zneska. Berski upravičenec se obrne na okr. glavarstvo, ki mu bero izterja, ker se je dosedaj še vedna dajala. Oblastvo izda opomin na posestnika, ta poda ugovor (ki ga imenuje priziv ali pritožbo), v katerem izvaja, da je bilo posestvo razkosano, da ima on le neznatni del nekdanjega, beri podvrženega posestva in da je pripravljen temu delu odgovarjajočo bero plačati, več pa ne. S tem je dan okrajnemu glavarstvu povod, da poseže uradoma v to zadevo ter prične z razdelilnim postopanjem, tudi če bi stranka ne zaprosila izrečno zanj.

Slučaj, ki ga navajam, komplicira sicer takoj spočetka razdelilno postopanje, ker se križata v njem zahtevi po izterjanju in po razdelitvi bere, a to se dogaja tolikokrat, da utegne biti tipičen primer za postanek zahteve po razdelitvi bere.

Položaj pa je zamotan le navidezno. Izhod iz njega je prav lahek, tako, da se strogo loči obojno postopanje: izterjanje bere in pa razdelitev bere. Ne gre, da bi oblastvo pripisovalo ugovoru odločilno moč, ter vse navedbe, tudi one, ki

se tičejo razdelitve bere, spravilo v izvršilno postopanje in da bi, odloživši nadaljnje izterjevanje, začelo poizvedovati po razkosanih parcelah, po imenih in bivališču sedanjih posestnikov, po času in okolnostih odkupov itd. Take poizvedbe so zelo dolgotrajne, časih trpe več let — stranka jih često nalašč zavlačuje in berski upravičenec pride med tem ob pristojno mu bero (država mu namreč nadomesti iz verskega zaklada le oni odpadki na beri, ki se je pravomočno dogajal). Da je to na eni strani v škodo dušnemu pastirstvu, ni treba posebno poudarjati, na drugi strani pa tako zavlačevanje ne koristi ugledu oblastva, pa tudi ne berskemu zavezancu, ker mu povzroča še večje stroške (pričnine, obresti itd.).

Zato velja načelo, da naj ne preneha politično oblastvo zaradi ugovorov, ki zahtevajo v bistvu le razdelitev bere, z nadaljnjim izterjevanjem bere; sočasno s tem postopanjem pa naj otvori novo, od tega popolnoma ločeno postopanje v svrhu razdelitve obstoječe bere.

Za to stališče je v zakonu dana podlaga, zakon sam želi tako postopanje. (Glej § 56. zakona z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50, v katerem so predpisi o takozvani provizorijalni odredbi — Provisorialverfügung.)

Okrajno glavarstvo izda torej v takem slučaju ugovarjajočemu posestniku provizorijalno odredbo, da mora na podlagi dosedanjega mirnega posestnega stanja upravičenčevega, plačati bero, na drugi strani pa s posebnim odlokom obvestilo, da se je uvedlo razdelilno postopanje na njegov ugovor.

3. Ugotovitev dejanskega stanja.

Postopanje pri razdelitvi bere naj temelji predvsem na izpovedbah prizadete stranke, torej navadno pritožnika, lastnika nekdanjega posestva, ali če je to odprodano, tudi samo posestnika stare hiše.

Od njega naj zahteva oblastvo vse podatke: način odprodaje, imena kupcev in sedanjih lastnikov, število odprodanih parcel, obseg in vsebino bere itd. Poudarjam, da je pritožnik napram oblastvu dolžan, navesti podatke, nikakor pa se ne more od njega zahtevati dokazov za obstoj bere; ti se morajo uradoma dognati, pomagati pri zbiranju dokazov pa je zgolj dolžnost berskega upravičenca, kot terjajoče stranke.

Iz pritožnikovih podatkov si utegne oblastvo ustvariti že prilično sliko cele zadeve. Podatke da nato kontrolirati in spopolniti po davčnem in zemljiškoknjižnem uradu, nekako v tabelarični obliki.

Neodvisno od tega poizvedovanja naj zahteva oblastvo hkrati od berskega upravičenca vse dokaze za resnični obstoj bere ter podatke o njenem obsegu, meri in vsebini; zaeno naj se naroči županstvu zadevne občine, da pošlje certifikat o tržnih cenah, ki jih imajo posamezne berske dajatve, to pa radi tega, da se vrednost prirodnin pri razdelitvi bere v denarnem znesku ugotovi (reluire). Končno je vsekakor potrebno, da se vpraša berski upravičenec, ki ima pri razdelilnem postopanju stališče stranke ter zoper razdelilni odlok pravico priziva, za mnenje o nameravani razdelitvi bere.

Omeniti je še važno časovno mejo, na katero mora okrajno glavarstvo paziti, če noče, da se postopanje brez meje razblini.

4. Časovna meja.

Pri vsakem posestvu so se od nekdanj vršile odprodaje in prikupi. Ogromno in brezkončno delo bi bilo torej, če bi hotelo oblastvo vse te odkupe ugotoviti. Vedno bi našli nagajivci, katerim bi razdelitev ali izterjevanje bere ne bilo pogodu, kako starodavno odprodajo, na katero bi se utegnili sklicevati, oblastvo pa bi ne prišlo do nobene razdelitve, ne glede na to, da bi teh odkupov v premnogih slučajih niti dokazati ne moglo. Kdor je imel le količkaj opraviti z razdelitvami bere, ve, kako ogromen trud stane okrajna glavarstva, sodišča in davčne urade v zasledovanju nekdanjih parcel po kupnih pogodbah, zemljiških knjigah, urbarjih, njih primerjanje v novih posestnih listih, posebno ob premenjenih parcelnih številkah. Zato pa ne gre, da bi se zasledovanje vršilo brezmejno, ampak v interesu hitrega in živega postopanja je nujno potrebno in opravičeno, da se postavi časovna meja napram pretiranim zahtevam.

K temu sklepu nas vodi še to-le: Pritožnikov ugovor zoper nadaljno plačevanje bere vsebuje

poleg želje po pravični razdelitvi bere tudi zahtevek po regresu zoper one, za katere je plačeval domnevno neopravičeno bero. Ta zahtevek je, kakor že navedeno, v civilnem pravu utemeljen terjatvenj zahtevek, oziroma terjatvena pravica zaradi indebite storjene dajatve, za kar velja 30letni rok zastarenja § 1479. o. d. z., ki veli: »Vse pravice proti tretjemu, naj so v javnih knjigah vpisane ali ne, ugasnejo praviloma najpozneje, če se niso užívale trideset let, ali pa se je toliko let molčalo.«

Mogoč bi bil ugovor, da je bera javna dajatev, da torej zanjo ne more veljati zastaranje civilnega prava. Ta ugovor pa more priti le v toliko vpoštev, v kolikor pride bera vpoštev kot javna dajatev, med reprezentanti farne zveze, torej med župnikom ali drugim cerkvenim organom kot berskim upravičencem in onimi, ki jih farna zveza po dosedanjem običaju označuje kot zavezance. Bera kot javnopravna terjatev berskega upravičenca napram berskemu zavezancu ne zastara nikdar. To je upravno sodišče razsodilo že večkrat. Berski upravičenec utegne terjati bero čez 5, 20, 30, ali celo 50 let od berskega zavezanca.

V tem slučaju pa ne gre za zahtevo župnika proti faranom, marveč za zahtevo zasebnega posestnika proti drugim posestnikom za razdelitev bere, ki naj reducira preveliko in krivično dajatev enega na pravo mero s tem, da pritegne k tej dajatvi tudi vse druge posestnike, ki so prevzeli s kupom parcel tega posestva ipso jure tudi del na posestvu bremeneče bere. Zahteva prejšnjega lastnika je gotovo upravičena, a zakon hoče, da se uporablja pravočasno, kakor vse pravice; kdor jo ne uporablja v dobi 30 let, ne more zahtevati, da se oblastva in stranke zanj brigajo.

(Dalje prih.)

57.

Decretum adprobationis Officii sacrarum Reliquiarum.

Die 5. Novembris

SACRARUM RELIQUIARUM

quae in Ecclesiis Dioecesis, Ordinis seu Congregationis asservantur.

Duplex maius

IN OFFICIO

Capitula, Hymni et reliqua, quae de Psalterio Feriae non sunt sumenda, dicuntur de Comuni plurimorum Martyrum, praeter sequentia.

Oratio

Auge in nobis, Domine, resurrectionis fidem, qui in Sanctorum tuorum reliquiis mirabilia operaris: et fac nos immortalis gloriae participes, cujus in eorum cineribus pignora veneramur. Per Dominum.

IN II NOCTURNO

Ex tractatu sancti Joannis Damasceni de fide orthodoxa.

Lectio iv

Liber 4, cap. 15

Christus Dominus Sanctorum reliquias velut salutare fontes praebuit, ex quibus plurima ad nos beneficia manant, suavissimumque unguentum profluit. Nec vero quisquam his fidem detrahat. Nam si aqua in deserto ex dura et aspera rupe, at ex asini maxilla, ad sedadam Samsoni sitim, Deo ita volente, prosiliit, cur incredibile videatur ex Martyrum reliquiis unguentum suave scaturire? Minime certe iis, quibus Dei potentia et honor quo Sanctos suos efficit, perspecta sunt et explorata.

Lectio v

In lege quidem, quisquis mortuum tetigerat, immundus censebatur. Hi verum in mortuorum numero minime sunt habendi. Ex quo enim ille qui ipsa Vita est, et vitae Auctor, inter mortuos deputatus est: eos, qui cum spe resurrectionis fideque in ipsum obdormierunt, nequaquam mortuos appellamus. Qui enim mortuum corpus miracula edere queat? Quanam igitur ratione, horum opera daemones expelluntur, morbi profligantur, aegroti sanantur, leprosi mundantur, tentationes discutiuntur, ac moerores, omne denique datum optimum, iis qui fide non dubia postulant, per eos descendit a Patre lumen? Quid laboris non suscipias, ut patronum nanciscaris, qui te mortali regi offerat, et pro te ad eum verba faciat? An non igitur ii honorandi, qui totius generis humani patroni sunt, Deoque pro nobis supplices preces adhibent?

Lectio vi

Honorandi certe: et quidem ita ut eorum nomine templa Deo extruamus, dona offeramus, memorias eorum colamus, atque in iis spiritualiter oblectemur: ea utique laetitia, quae illis arideat, a quibus invitamur, ne, dum demereri illos studemus, offendamus potius et iritemus. Quibus enim rebus Deus colitur iisdem servi quoque ipsius oblectantur: quibus autem Deus offenditur, iisdem etiam milites offenduntur. Quocirca in psalmis et hymnis et canticis spiritualibus, in compunctione quoque, ad egenorum miseratione, quibus et Deus potissimum colitur, nos, qui fideles sumus, colere Sanctos oportet, Statuas eis, et imagines quae videantur, erigamus: immo virtutes eorum imitando hoc consequamur, ut vivae ipsorum statuariae imaginesque evadamus.

In III Nocturno Homilia in Evangelium Descendens Jesus, de Communi plurimorum Martyrum secundo loco.

IN MISSA

Introitus

Ps. 33, 20—21

Multae tribulationes justorum, et de his omnibus liberabit eos Dominus: Dominus custodit omnia ossa eorum: unum ex his non conteretur. Ps. Ibid., 2. Benedicam Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo. V. Gloria Patri.

Oratio

Auge in nobis, Domine, resurrectionis fidem, qui in Sanctorum tuorum reliquiis mirabilia operaris: et fac nos immortalis gloriae participes, cuius in eorum cineribus pignora veneramur. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae

Eccli. 44, 10—15

Hi viri misericordiae sunt quorum pietates non defuerunt: cum semine eorum permanent bona, hereditas sancta nepotes eorum, et in testamentis stetit semen eorum: et filii eorum propter illos usque in aeternum manent: semen eorum et gloria eorum non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generationem et generationem. Sapientiam ipsorum narrent populi, et laudem eorum nuntiet ecclesia.

Graduale. Ps. 149, 5. Exultabunt sancti in gloria: laetabuntur in cubilibus suis. V. Ps. Ibid., 1. Cantate Domino canticum novum: laus ejus in ecclesia sanctorum.

Alleluja, alleluja, V. Ps. 67, 4. Justi epulentur exultent in conspectu Dei: et delectentur et in laetitia. Alleluja.

Evangelium Descendens Jesu, ut in Missa Sapientiam, de Communi plurimorum Martyrum secundo loco.

Offertorium Ps. 67, 36. Mirabilis Deus in sanctis suis: Deus Israël ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae: benedictus Deus, alleluja.

Secreta.

Imploramus, Domine, clementiam tuam: ut Sanctorum tuorum, quorum reliquias veneramur, suffragantibus meritis, hostia, quam offerimus, nostrorum sit expiatio, delictorum. Per Dominum.

Communio. Ps. 32, 1. Gaudete justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Postcommunio

Multiplica super nos, quaesumus, Domine, per haec sancta, quae sumpsimus, misericordiam tuam, ut sicut in tuorum solemnitate Sanctorum, quorum reliquias colimus, pia devotione laetamur; ita eorum perpetua societate, te largiente, fruamur. Per Dominum.

DECRETUM

Quae uniformitas habeatur in Officio persolvendo cum Missa de Festo sacrarum Reliquiarum; et proposito dubio satisfiat: »Quodnam de hoc »Festo Officium, ex iis, quae huc usque in Bre- »viarii et Missalis Romani Appendice habentur, »in posterum recitare Propriisque Officiorum »dioecesanis liceat inserere?« sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Ssmo D.no nostro Pio Papa X tributarum, superscriptum Officium cum Missa proprium de Festo

sacrarum Reliquiarum adprobavit, atque ab iis omnibus in posterum adhiberi mandavit, quibus idem Festum concessum est.

Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 4 aprilis 1914.

Fr. S. Card. Martinelli,

Praefectus.

L. † S.

† **Petrus La Fontaine,** Ep. Charystien.,

Secretarius.

58.

Decretum de sacerdotibus in certas quasdam regiones demigrantibus.

Ethnografica studia, quae postremis hisce annis in plurimis Americae civitatibus confecta sunt, evidentissime comprobarunt, migrationem in eas regiones sacerdotum, qui pietate, doctrina vitaeque disciplina plene instructi non sint, non modo catholicae fidei detrimento esse solere, sed etiam in gravem ipsorum perniciem cadere: apparuit quoque, quanta sapientia eiusmodi demigrationem sacrae Congregationes Concilii et de Propaganda Fide, latis ea de re legibus, moderatae sint et circumscripserint.

Tam late enim eae patent dioeceses ferme omnes; ea inde consequitur remissio Pastoralis vigilantiae, praesertim in sacerdotes advenas; tanta incidunt pericula et impedimenta e sectarum frequentia, ex perpetuo cum acatholicis commercio, ex ea, quae ibi in plurimis obtinet libertate et ex aliis rerum locorumque conditionibus, ut ipsi boni, cum maxima non sustinentur virtute, paulatim tepescant, qui vero et doctrinae subsidio carent et vix ulla nituntur disciplina vitae, a recta via saepe deflectant, et non raro cum maxima fidelium offensione et religionis detrimento ad extrema deveniant, adeo ut, qui magistri esse debebant veritatis, ii ministri efficiantur erroris et impietatis.

Quapropter complures probatissimi viri, ac praesertim illarum regionum Episcopi, tum coram, tum scriptis, ab Apostolica Sede efflagitarunt, ut huic tanto malo novis iis vellet subvenire remediis, quae tempus postulasset.

Re itaque in plenariis S. Congregationis Consistorialis comitiis disceptata, Emi Patres censuerunt novum ferendum esse decretum, quo, confirmatis praescriptionibus a S. Congregatione Concilii aliquot ante annos providenter editis, ea adderentur, quae, de Episcoporum complurium consilio et experientia duce, necessaria vel opportuna essent.

Cum autem Ssmus D. N. Pius PP. X. sententiam Emorum Patrum probaverit, de eius mandato haec statuuntur ac publici iuris fiunt, sancte et ex conscientia ab omnibus, ad quos spectat servanda.

CAPUT I.

De sacerdotibus in perpetuum aut ad diuturnum tempus migrantibus.

Integra lege S. Congregationis de Propaganda Fide de sacerdotum orientalis ritus migratione, quod attinet ad clerum saecularem latini ritus haec in posterum lex esto:

1. Nulli fas sit in Americam et ad insulas Philippinas migrare nisi bonum testimonium habeat intemeratae vitae, in operibus sacri ministerii cum laude spiritus ecclesiastici et studii salutis animarum hactenus peractae, solidam spem exhibeat aedificandi verbo et exemplo fideles, ad quos transire postulat, necnon moralem certitudinem praestet, numquam a se maculatum iri sacerdotalem dignitatem, prout S. Congregatio Concilii, decretis d. 27. iulii 1890 et d. 14. novembris 1903 latis, statuit et sanxit.

2. Qui vero bonum testimonium habent de quo supra, quamvis cum Ordinario eius loci, in quem conferre se cupiunt, agere possint, ut in eius dioecesim excipiantur, iis tamen migrare ne liceat, nisi ante episcopus loci, ad quem se eos excepturum sponderit, concesso aliquo ecclesiastico officio, et Ordinarius eorum proprius discessoriales litteras in forma specifica dederit, secundum ea quae infra praescribuntur.

3. Ordinarius loci ad quem neque excipiat neque se excepturum promittat sacerdotem, ante quam, directo permutatis cum episcopo eiusdem proprio secretis litteris, certo testimonio eum sciverit esse dignum, quem ad normam art. 1 admittat.

Ordinarius vero loci a quo discessorialibus ad migrandum litteris sacerdotem ne muniat: primo nisi is ex aliquo canonico titulo ad suam pertineat dioecesim; secundo, nisi iure possit testimonium de eo ferre bonum; tertio denique, nisi ante ex litteris Ordinarii loci ad quem sibi constiterit eundem sacerdotem ibi acceptum iri et aliquo functurum esse officio.

De quarum omnium observantia praescriptionum conscientia Ordinariorum graviter oneratur.

4. Discessoriales litterae demigrationis causa ab Ordinario sacerdotis proprio non ad quemlibet Ordinarium in genere dandae sunt, sed plane nominatim ad ipsum loci in quem Ordinarium, et, praeter consuetum testimonium, exhibere debent notas aetatis hominisque individuas, quibus ita figura habitusque personae describatur, ut eius circa identitatem nemo decipi possit. Litterae, quae sint aliter exaratae, nihil valeant et habeantur nullae.

Hac tamen cura exarandi eiusmodi litteras Italiae episcopi relevantur, qui, peractis iis quae in superiore articulo praescripta sunt, rem deferent ad sacram hanc Congregationem, quae scriptis licentiam dabit, cum utroque Ordinario communicandam.

5. Hoc autem erit proprie ac peculiariter iis servandum, qui ad Philippinas insulas sint migraturi: ut veniam migrandi, si ex Europa sint, ab sacra hac Congregatione Consistoriali petere sine ulla exceptione debeant; si vero sint ex America, a delegato Apostolico qui Washingtoniae C. D. sedem sui honoris habet: integris, ad reliqua quod attinet, regulis superius statutis.

6. Sacerdotibus, qui iam in aliquam demigraverint dioecesim, ab hac in aliam in perpetuum vel ad diuturnum tempus discedere ne liceat, nisi assenserint tum Ordinarius proprius, tum primae Ordinarius commorationis; si vero agatur de italici sacerdotibus, accedat praeterea oportet sacrae huius Congregationis venia.

7. Religiosi e claustro dimissi, cum in aliqua dioecesi sunt stabili ratione incardinati, conditione pares habeantur, ad migrationem quod attinet, sacerdotibus e clero saeculari; sin aliter, iis ad migrandum opus erit peculiari sacrae huius Congregationis indulto.

8. Sacerdotes, qui, hac lege non servata, temere arroganterque demigraverint, suspensi a divinis ipso facto maneat; qui nihilominus sacris (quod Deus avertat) operari audeant, in irregularitatem incidant: quibus a poenis absolvi non possint nisi a sacra hac Congregatione.

De sacerdotibus ministerium suum spirituali migrantium fidelium bono exhibentibus.

9. Leges de sacerdotibus migrantibus latae eos quoque attingant sacerdotes, qui aut in itinere transmarino aut in exteris commorationis locis, Europa minime excepta, agricolis aliisque operariis demigrantibus suum praestant ministerium, sive curam hanc sponte sua suscipiant, sive ad hoc assumantur officium ab aliquo ex iis Operibus, quae in migrantium commodum providenter hac nostra aetate instituta sunt.

Peculiares Normae ad locorum Ordinarios.

10. Episcopi Americae aliorumve locorum, de sacerdotibus advenis, qui in suas migraverunt dioeceses, diligenter inquirant, habeantne ii legitimum permanendi indultum, aut certum quoddam permanendi ius consecuti sint vel per incardinationem vel per decennalem legitimam commorationem; quos, si eiusmodi indulto aut iure carere et ceteroqui fidelibus inutiles esse cognoverint, congruenti termino iis praefinito, ad Ordinarios proprios dimittant.

Eadem haec Europae etiam episcopi servant cum de sacerdotibus agitur, qui, delato sibi munere spirituali migrantium bono consulendi, in ipsorum dioecesibus degunt, quotiescumque noverint eos fidelibus noxios esse vel inutiles.

11. Optimum autem illud ac maxime optandum, ut earum regionum episcopi, unde crebrius demigrari solet, consilia inter se conferant et constituent qua ratione possint commodius fidelibus suis in remotas alterius linguae regiones abeuntibus comparare sacerdotes, suae linguae gnaros et pietate, doctrina ac prudentia conspicuos; quemadmodum vero Ssmus D. N. migrantibus ex Italia prospexit, sic, vel alia simili ratione, aliquem unum seligant ex Ordinariis, qui ceterorum vice hoc in negotio fungatur, ut exterarum regionum episcopi eum coram vel scripto adire possint, cum sacerdotes ad spirituales demigrantium procuracionem idonei sibi opus sunt.

CAPUT II.

De sacerdotibus, qui ad breve tempus proficiunt.

12. Sacerdotibus, qui, ad breve tempus, ob honestam vel necessariam causam sint in Americam vel ad Philippinas insulas profecturi, possunt Ordinarii discessoriales litteras concedere, inconsulto quidem Ordinario loci ad quem, at servatis tamen regulis quae sequuntur.

13. In litteris discessorialibus, praeter reliqua, mentio expressa fiat de causa temporarii discessus.

14. Ad quatuor menses coarctetur dierum itineris et mansionis licentia; sex mensium concedatur nulli, nisi casus aliquis extra ordinem inciderit.

15. Sacerdoti haud omni ex parte probato discedendi venia ne detur, nisi ante de honesta simul et necessaria abeundi causa constiterit; praeterea Ordinario loci ad quem, secretis litteris, adventus eius renuntiatur.

16. Itali autem sacerdotes, quandoque ob honestam et temporariam causam profecturi sunt, prius impetrent veniam discessus a sacra hac Congregatione.

17. Qui, denique, ob temporariam causam discesserunt, elapso temporis spatio sibi concessio, regrediantur, nullamque habeant Ordinarii prorogandae licentiae semel datae facultatem.

Quodsi aut infirmitate aut alia quadam peremptoria causa regressus necopinato impediatur, postquam de rei veritate et de dispensationis necessitate constiterit, ad primum insequentem mensem prorogare tempus liceat episcopo loci; ultra mensem, causis etiam indulti permanentibus, nonnisi Nuntiis vel Delegatis Apostolicis, qui ibidem versantur, indultum prorogare liceat ad congruum sed breve tempus, ea lege, ut id ne cunctentur aut episcopum sacerdotis proprium aut sacram hanc Congregationem edocere.

Qui vero sacerdotes hanc deliquerint regulam, suspensi maneant a divinis.

Praesentibus valituris, contrariis quilibet minime obstantibus.

Romae ex S. C. Consistoriali, die 25. martii 1914.

† C. Card. de Lai, Episcopus Sabinen.,
Secretarius.

S. Tecchi,
Adessor.

59.

Decretum de indulgentiis et privilegiis expositioni ss. Sacramenti adnexis.

Suprema S. Congregatio S. Officii. Sectio de indulgentiis.

(Acta Apost. Sedis 1914, pag. 74.)

Augetur in dies, auspiciatissimo fervore, fidelium desiderium, publice expositum adorandi Ssmum Eucharistiae Sacramentum, eadem mente, qua iam vetus, a XL Horis nuncupatum, institutum almae Urbis ordinatur, et non dissimili apparatu. Attamen plurimae solent ad Apostolicam Sedem supplicationes porrigi, ut a Clementinae, quam vocant, instructionis, ad rem datae, nonnullis conditionibus dispensetur, pro rerum locorumque adiunctis, praesertim vero ut nocturno tempore oratio et expositio ipsa interrumpatur, sive consuetis servatis indulgentiis ac privilegiis, sive novis peculiaribus attributis. Hisce mature consideratis SS. D. N. Pius div. prov. Pp. X, quamvis summopere exoptet, ut res iugiter ad tramitem Clementinae Instructionis componatur, maiori tamen prospicere volens fidelium emolumento, et ampliori cupiens animarum in Purgatorio degentium providere suffragio, plurimorum inclinatus sacrorum Antistitum voto, de Emorum Patrum Cardinalium Generalium Inquisitorum consulto, feria V die 22 ianuarii 1914, ita decernere ac indulgere dignatus est:

I. Confirmatur indulgentiae, quae per s. m. Pium IX, die 26 novembris 1876, pro Urbanis XL Horarum, vel ad earum tramitem ubilibet habendis, expositionibus determinatae sunt, ac privilegia altarium, per s. m. Pium Pp. VII, die 10 maii 1807, concessa.

II. Permittitur tamen, ut ubi exercitium XL Horarum, iudice Rmo loci Ordinario, fieri nequeat prout ab Instructione Clementina exigitur, sit satis, ad effectum indulgentiarum et privilegii obtinendum, primo die sanctissimum Sacramentum, quacumque hora matutina, vel circa meridiem, publicae venerationi in ostensorio exponere, et perdurante ipso die et per diem alterum eiusmodi expositione, die tertio, meridie aut de sero. Idem deponere, quamvis noctu expositio interrumpatur.

III. Si aliquibus precibus vel exertitiis, quae a memoratis differant, sive publice sive privatim in ecclesiis vel oratoriis quibuslibet peragendis, eadem adnexa sunt indulgentiae ac privilegia, quae sub n. I citantur, quomodocumque concessa fuerint, penitus abrogantur.

IV. Ubi continua habetur almi Sacramenti sollemnis item in ostensorio expositio, saltem per mensem, etiamsi de nocte interrupta, plenariam christifideles, confessi ac s. Synaxi refecti, et ad

mentem Summi Pontificis pie orantes, indulgentiam assequi valeant, semel tantum in singulis hebdomadis; septem autem annorum et totidem quadragenarum, in alia quacumque, corde saltem contrito, peragenda visitatione. Celebrantibus vero sacrosanctum Missae sacrificium in eadem ecclesia vel oratorio, privilegio altaris, in defuncti alicuius levamen, die quolibet gaudendi esto potestas.

V. Quotiescumque demum diverso modo provisum minime sit de aliqua indulgentia acquirenda, pro quavis alia venerabilis Eucharistiae palam expositae visitatione, tribuitur, quoties haec, corde saltem contrito, peragatur indulgentia septem annorum totidemque quadragenarum.

VI. Omnes praedictae indulgentiae, per modum suffragii, animabus in Purgatorio degentibus, ad cuiuslibet christifidelis arbitrium, applicari possunt.

Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

D. Card. Ferrata,
Secretarius.

L. † S.

† **D. Archiep. Seleucien.,**
Adessor. S. O.

60.

Decretum preces post peracta exercitia spiritualia vel peractas Missiones recitandae, indulgentia CCC dierum ditantur.

Oratio.

Iesu Christe, qui pro me cruci affigi voluisti, gratias Tibi ago pro cunctis amoris tui beneficiis, quae hisce sacrarum exercitiorum (vel sacrae missionis) diebus mihi contulisti. En iterum mihi persuasum est ante omnia oportere, ut salvem animam meam, unicam et immortalem. Ideoque firmiter propono in primis omne peccatum lethale vitare, omnemque voluntariam atque proximam peccati occasionem, maxime vero hanc . . . , quae tantopere mihi nocumento fuit. Sed etiam peccato veniali omnique ad ipsum pravo affectui pro viribus obsistere volo. Promitto Tibi me omnia status vel officii mei munera fideliter atque religiose adimpleturum, totamque vitam meam iuxta sanctissimam voluntatem tuam instituturum. Insuper promitto Tibi, o bone Iesu, me quotidianis orationibus instare velle, praesertim, vero tentatione urgente ad orationem confugere. Diem Dominicam sanctificare volo et ad mensam sanctam tuam frequenter et devote accedere. Denique totam vitam meam Tibi offero, maxime labores meos atque dolores. Be-

nedic mihi et omnibus, qui mecum hisce sacris exercitiis (vel huic sacrae missioni) interfuerunt.

O Maria, virgo immaculata, filius tuus (vel filia tua) esse volo, Teque per sacratissimi Rosarii devotionem pie venerari libenter intendo. Da mihi, Domine Iesu, Matrem tuam in patronam singularem, et esto solatium et gaudium meum usque ad vitae meae beatum finem. Amen.

Die 29 Ianuarii 1914.

Ssmus Dominus noster D. Pius div. prov. Pp. X., in audientia R. P. D. Adessori S. Officii impertita, benigne concedere dignatus est, ut christifideles, corde saltem contrito ac devote supra relatam orationem recitantes, Indulgentiam trecentorum dierum, semel in die lucrandam, defunctorum animabus, si quis maluerit, applicabilem, acquirere valeant. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

D. Card. Ferrata,
Secretarius.

L. † S.

† **D. Archiep. Seleucien.,**
Adessor. S. O.

61.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

V preteklem letu je število udov narastlo približno za 1000, tako da je sedaj vpisanih nad 26.000. Rednih dohodkov (članarine) je bilo 8257 K 96 vin., izrednih darov za vzhodne misi-

jone pa 6421 K 69 vin. Podrobnejši podatki se nahajajo v knjigi »Kraljestvo božje na Vzhodu«, ki je že razposiljena kot peto letno poročilo Apostolstva.

V župnijah, v katerih je Apostolstvo vpe-
ljano, naj se na god sv. Cirila in Metoda (7. julija)
opravi vsaj ena sv. maša za žive in mrtve ude
Apostolstva.

Opozarjamo, da se god sv. Cirila in Metoda
odslej praznuje dne 7. julija in da se torej udje
ta dan (ne 5. julija) ali v osmini lahko udeleže
popolnega odpustka.

Tudi za letos veljajo odredbe kn. šk. ordi-
nariata kakor za leto 1910 (»Škofijski List« 1910,
str. 96).

1. Prvo nedeljo meseca julija naj se molit-
vena ura pred presv. Rešnjim Telesom nameni
za uspeh Apostolstva.

2. Na praznik sv. Cirila in Metoda (7. ju-
lija) naj se ljudstvo povabi k navadni sv. maši,
pri kateri naj verniki v ta namen molijo, duhov-
niki pa naj v ta namen vsaj memento za mrtve
ude Apostolstva opravijo.

3. V pridigi prve nedelje meseca julija naj
se o tem predmetu govori ali vsaj omeni in obraz-
loži namen popoldanske molitvene ure, verniki
naj se povabijo k pristopu v Apostolstvo.

62.

Shod vodnikov Marijinih družb

bo, kakor že v zadnjem »Škofijskem Listu« n-
znanjeno, v četrtek 2. julija, na praznik Mariji-
nega obiskanja. Začetek ob 9. uri dopoldne —
v dvorani knezoškofijske palače.

Dnevni red:

Marijine družbe za mladeniče. Poroča
dekan Matej Rihar.

Marijine družbe za moške. Poroča župnik
Janez Kepec.

Marijine družbe za žene. Poroča župnik
Janez Mikš.

Marijini vrtci. Poroča kaplan Martin
Dimnik.

Dekanijski vodniki Marijinih družb. Poroča
župnik Jožef Plantarič.

Razgovor o dekliških Marijinih družbah.

V prvi vrsti je ta shod namenjen temu, da
bi se poživile mladeniške Marijine družbe,
ki splošno le bolj životarijo. Imamo pa tudi nekaj
prav lepo cvetečih mladeniških družb. Vsi tisti
gospodje, ki imajo take lepe družbe, so povab-
ljeni, da povedo iz svoje skušnje, kako so to do-
segli. Glavno vprašanje torej bo: *Zakaj mla-
deniške družbe ne prospevajo?* vzi-

roma: *Kako bi se doseglo, da bodo
prospevale?*

Vedno bolj se ustanavljajo tudi Marijine
družbe za moške in žene, posebno za žene. Go-
spodje, ki jih vodijo, se ž njimi prav pohvalijo.
Primerno je torej, da se ob tej priliki tudi o teh
razgovorimo, kolikor je potrebno.

Marijini vrtci so naša samorasla na-
prava. Pravil zanje nismo od nikoder dobili.
Skušnja nas bo najbolje poučila, kako naj se vo-
dijo. Mnogi gospodje, ki majo vrtec že par let, so
si pridobili že precej skušnje ž njimi. Te skušnje
nam bodo povedali; na podlagi razgovora se bodo
sestavila bolj podrobna pravila.

Institucija dekanijskih vodnikov
ima svoje težave. Zato je treba, da se o nji pogo-
vorimo.

Kolikor bo časa ostalo, oziroma že tudi
vmes pri drugih referatih, bo razgovor o družbah
sploh, oziroma o dekliških družbah, katerih je
največ.

Čč. gg. vodniki so vljudno vabljeni, da se
shoda udeleže mnogoštevilno.

63.

Popolni odpustki ob času III. sinode v ljubljanski stolnici.

Beatissime Pater!

Antonius Bonaventura, Episcopus Laba-
censis, Sanctitati Vestrae humiliter exponit, quod
a die 24 augusti hujus anni ad 28 ejusdem men-
sis, tertiam Synodum dioecesanam orator cele-
brare decrevit.

Ut vero desiderati fructus spirituales faci-
lius obtineantur, idem Episcopus Plenariam In-
dulgenciam pro Clero et Populo occasione illius
Synodi enixis precibus a Sanctitate Vestra im-
plorat.

Et Deus etc.

Die 23 Maii 1914.

Ssmus Dnus Nr D. Pius Div. Prov. PP. X., per facultates Dno Cardinali Secretario S. Officii impertitas, universis cristifidelibus, qui, confessi ac s. synaxi refecti, tempore, quo praefata Synodus celebrabitur, Cathedralem Ecclesiam, die ad libitum, visitaverint et inibi ad mentem

Sanctitatis Suae preces fuderint, Plenariam Indulgentiam, defunctis quoque adplacabilem, semel tantum Iucrandam, benigne concessit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

De mandato D. Cardinalis Secretarii

Aloisius Giambene

Subtus pro Indulg. iis.

64.

Sprejem bogoslovcev za šolsko leto 1914/15.

Ker mislim, da se bo oglasilo za prihodnje šolsko leto za sprejem v semenišče več prosilcev, kakor jih bo mogoče sprejeti, naznanjam, da naj gg. abiturijentje, ki želé biti sprejeti kot bogoslovci in kleriki ljubljanske škofije, svoje prošnje osebno vložé pri vodstvu duhovnega semenišča najkasneje do konca julija 1914. Prošnjam naj priložé krstni list, zrelostno izpričevalo

ter imovinski, oziroma ubožnostni list. Na prošnje, ki bi pozneje došle, se ne bi mogli ozirati.

Čč. gg. duhovnike prosim, da znane kandidate in njih starše na ta razglas opozoré.

V Ljubljani, 11. junija 1914.

† **Anton Bonaventura,**
knezoškof.

65.

Slovstvo.

Vzorniki prvega sv. obhajila. Zbral in uredil Anton Kržič. V Ljubljani, 1914. Založila Katoliška Bukvarna. Tiskala Katoliška tiskarna. Str. 96. — Cena 1 K, eleg. vez. 1 K 60 vin.

V pričujoči mladinski knjižici je zbranih 37 zgledov in vzornikov prvega sv. obhajila. Nekateri teh zgledov imajo namen pokazati, kako se je treba pripravljati na dan prvega sv. obhajila, drugi nam predložujejo vzpodbudno vedenje o tej priliki; nekateri pa slikajo, kako treba ta praznični dan izkoristiti za poznejše življenje.

Ljubitelj krščanske umetnosti. Izdaja spomeniški svet lavantinske škofije v Mariboru. Urejuje dr. Avguštin Stegenšek, profesor bogoslovja. I. letnik, 1. zvezek. 44 str.

Nov list je pričel izhajati v Mariboru, ki bo obravnaval o krščanski umetnosti sploh, zlasti pa o domači, in sicer z besedo in s slikami. Vpošteval bo vse panoge krščanske umetnosti, zato se bo oziral na zgodovino umetniških del in oblik, na zgodovino umetniških idej, na ohranjanje starin, na sodobno umetnost, na naravno ali ljudsko umetnost.

Izhaja štirikrat na leto in stane 4 K.

Prvi zvezek ima sledečo vsebino: Ljubiteljem krščanske umetnosti. — Dr. A. Stegenšek: Kristus na Oljski gori v Čadramu. — V. Steska: Podobar Fr. Tomec. Ob stoletnici njegovega rojstva. — Dr. Fr. Stele: Stara cerkev v Žireh. — Naši cerkveni kiparji. Poročajo dr. A. Stegenšek,

V. Bele, J. Dostal, O. Pahor, dr. J. Rožman. — Dr. A. Stegenšek: Ob stoletnici slike Marije Pomagaj na Brezjah. — Dr. A. Stegenšek: Misli o povečanju cerkev.

Kraljestvo božje na Vzhodu. IV. zvezek. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije. V. letno poročilo. V Ljubljani 1914. Tiskala Katoliška Tiskarna. Cena 24 h. Str. 32.

Vsebina: Domotožje. — Duh edinosti. — Iz Črne gore. — Strašno opustošenje bolgarskih misijonov. — Škof Anton Mahnič za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. — Naši voditelji in Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. — Zmagoslavje Apostolstva sv. C. in M. v Zagrebu. — Vsakdanji kruh. — Venci Apostolstva sv. Cirila in Metoda. — Apostolski odsek. — Letno poročilo.

Sveti Klemen Marija Hofbauer, apostol Dunaja. Življenjska slika. Nemški spisal P. Andrej Hamerle, c. St. R. — V Ljubljani 1914. Natisnila Katoliška tiskarna. Str. 64. Založba: Hofbauer-Komitee, Dunaj I., Salvatorgasse 12.

Vsebina: I. Kako je svetnik Boga poveljeval. II. Kako je Bog svetnika poveljeval. III. Čudodelnik. IV. Posnemanje sv. Klemena. V. Pobožnosti na čast sv. Klemenu.

Dr. Leopold Krebs: Methodik des Unterrichtes in der katholischen Religion. Wien, 1914. Verlag von A. Pichlers Witwe & Sohn. Cena 3 K, vez 3 K 50 vin. Str. 127.

Vsebina: 1. Begriff und Aufgabe der katholischen Religionslehre. 2. Methodik des Religionsunterrichtes. 3. Die Schüler-Seelsorge. 4. Die Person des Religionslehrers. 5. Einige Behelfe aus der katechetischen Literatur.

Imenovano delo je temeljito in nudi veliko na primerno majhnem prostoru. Na prvi pogled se vidi, da je pisatelj marljivo predelal vse količjak znamenite knjige in časnike, ki razpravljajo o njegovem predmetu ali so z njim v kaki zvezi. Knjiga je, rekel bi, dobro urejen rezultat tozadevnih študij, in po skrbno označenih citatih

daje čitatelju priliko, da se še sam lahko izpopolni, kjer morda čuti potrebo. Posebno pohvalno moramo omeniti, da mu je vzgoja še bolj pri srcu nego pouk. Zato zahteva, da naj bo tudi ves pouk tako uravnan, da bo dijaku zanesljiv kažipot tudi v poznejšem življenju. Posebno uvaževanja vredni so njegovi nasveti o duševnopastirski dolžnosti srednješolskega kateheta.

Prepričani smo, da katehet, ki se bo vestno ravnal po navodilih te metodične knjige, bo res mož na svojem mestu in njegovo prevažno delovanje ne bo ostalo brez zaželenega uspeha.

A. K.

66.

Različne opazke.

Duhovne vaje za organiste in učence orglarske šole bodo od 13. do 16. julija (od ponedeljka do četrтка) v Marijaniški kapeli pod vodstvom č. g. dr. Antona Zdešarja, superiorja v Mirnu. Častita cerkvena predstojništva naj blagovolijo organiste v to svrhu spodbujati in vsestransko podpirati.

Zbirko za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani (»Škof. List« 1914, str. 38) in za Rafaelovo družbo (»Škof. List« 1913, str. 142) naj čč. župni uradi takoj ordinariatu pošljejo. Za cerkev sv. Jožefa še ni poslalo 100 župnij, za Rafaelovo družbo pa 180 župnij.

Pri denarnih pošiljativah naj se vedno označi, čemu se denar pošilja; pri nakaznicah kar na nakaznici, pri poštnih položnicah na hrbtu iste. Če pa ni mogoče vsega zapisati, naj se pošlje posebno pismo z dotično razlago.

Denarna vrednost se je vedno menjavala. V prejšnjih časih so pri nas razločevali zlasti dve veljavi: nemško in deželno, Deutsche ali Teutsche Währung (D. W. ali T. W.), Moneta Germanica (M. G.) in Landes - Währung (L. W.), Moneta Carniolica (M. C.) pa tudi Wiener Währung (W. W.). Okoli leta 1700. je veljalo 100 gld. nemške veljave 118 gld. deželne veljave. Prejšnje čase je imel goldinar le 60 krajcarjev. V Hreno-

vem času je veljala 1 krona 1 gld. 30 kr., 1 tolar 1 fl. 22 kr. Včasih so se stranke pogodile, da se mora dolg vrniti v kovanem denarju, ki je ohranil veljavo, ko je papir, na primer ob vojskah, menjal svojo ceno. Zapisovali so to »B. Z. in M. M.«, to je: »Bar-Zahlung in Metall-Münze«. Pri izdelovanju izknjižnih pobotnic je treba pomniti, da je 100 gld. konvencijske veljave = 105 gld. avstrijske veljave = 210 K; 42 gld. v zlatu je 100 K, 1 gld. v zlatu = 238 K; 100 gld. dunajske veljave je sedaj 42 gld. a. v. = 84 K.

Pri mašnih ustanovah je radi pristojbin važno, ali je mašna ustanova oporočno naročena, ali je bila ustno zaprosena. V prvem slučaju je bila pristojbina skoro gotovo že plačana, v drugem slučaju še ni bila in se mora plačati, ko je potrdilno pismo od škofijskega ordinariata došlo. Da pa more davčni urad vedeti, če je pristojbina že plačana, naj se mu to pojasni, ko se mu dopiše prepis potrdilnega pisma. Ako se davčni urad ne more o tem prepričati, se mora pristojbina v drugo plačati. Torej pozor!

Šesti hrvatsko-slovenski pedagoško-katehetski tečaj bo v Pazinu v Istri 15. in 16. julija 1914. Predavali bodo: prof. Ferdo Heffler, katehet A. Čadež, dr. D. Gudek, dr. J. Demšar, prof. Fr. Frankola, nadbisk. svetnik V. Canjko.

67.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se združeni kanonikat Flachenfeld-Wollwizev pri stolnici v Ljubljani, in sicer topot po Flachenfeldovem ustanovnem pismu z dne 6. marca 1722, ki se glasi:

Tertio. In casu vacantiae, si ad eos, ut paulo ante innui Jus Patronatus devolvi accideret, in Comitibus publicis, non autem ullo pacto extra eadem et imprimis quidem ex mei Domini Fratris

Joannis Christophori legitima successione quempiam aptum ad simile beneficium; nullo autem existente, aut eo aspirante de successione Fraternali legitima, alium quemcunque Nobilem tamen Provinciale, ac in Patria natum Subjectum non tantum pietate, et moribus, verum etiam requisito Literarum Studio praeditum, nec non semper prae divite, aut ex aliis capitibus non egeno, inopem, mediisque necessariis destitutum praesentare studebunt: satis enim, et abunde exploratum habeo in Patria nostra pro Clericis Nobilibus, quorum tamen magnus est numerus, paucas, easque exiguas esse praebendas, quod ipsum mihi non infimum fuit fundandi Canonici hujus motivum, et incitamentum.

Quarto. Cum Dos huic Neo-Canonicatui destinata non nihil tenuis sit, eandem concedente Deo vitam et media, augere mihi quidem reservo, quod si vero id praestare, et exequi non valerem, futurum Haereditatem meam, ac hujus Canonici Patronum jubeo, ut viribus totis in eam vel per se, vel per Praesentandos Canonicos amplificandam, nec non ad uberiorem sortem pro decore Familiae ac commodiori sustentatione Beneficiati promovendam incumbat. Id porro effici poterit, si et Subsecuturi Canonici pio ductu Consilium meum in Dotis incrementum aliquot centenos florenos erogandi, eamque ex proprio

peculio augendi amplectentur: Praeterea, et ante omnia providendum est Canonico de aedibus, sive habitatione decenti, cujus foribus insigne Familiae praefigatur: In hunc finem volo, ut redditus vacante Canonatu obvenientes ipsi praebendae Canonicali, non autem Canonico cedant, et impendantur. Item

Quinto volo, ut si quispiam e Familia in Minorenni aetate ad praedictum Canonatum a Patrono praesentaretur, quantoties secundum Sacras Constitutiones primam Tonsuram, ac quatuor minores Ordines suscipiat, Studia Philosophica, ac Theologica, et ad minus quidem moralia, una cum Jure Canonico sub poena privationis Beneficii prosequatur, ac obsolvat, ut exinde non solum ad frequentationem Chori, sed etiam alia Ecclesiastica munia rite obeunda evadat idoneus, cui, uti et cuilibet alteri, tametsi de mea esset Familia, suo tempore mihi successor Canonico, ejusque successoribus in perpetuum annui proventus de dimidio ad dimidium annum pendantur, et respective obveniat. Econtra Minorem, de quo mox dictum.

Pravico do tega kanonikata imajo torej le sorodniki ustanovnikov in plemiči.

Prošnje so nasloviti na deželni odbor kranjski v Ljubljani in semkaj predložiti do 25. julija 1914.

68.

Škofijska kronika.

Nemški viteški red je z odlokom z dne 8. junija 1914, št. 152, podelil subpriorju v Ljubljani P. Bernardu Polaku naslov rektor.

Imenovan je bil g. dr. Ivan Samsa, namestni učitelj na kn. šk. gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano za pravega gimnazijskega učitelja istotam z naslovom profesor.

Umeščen je bil 28. maja 1914 g. duhovni svetnik in župnik v p. Mihael Barbo na Rauberjev beneficij pri ljubljanski stolnici.

Premeščen je bil g. kaplan Karl Škulj iz Ribnice v Dolenjo vas.

Umrli sta: P. Salezij Vodošek O. F. M. v Kandiji pri Novem mestu dne 30. maja, g. Tomaž Kajdiž, stolni kanonik v Ljubljani, dne 17. junija 1914. — Priporočata se časti duhovščini v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 22. junija 1914.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 25. junija 1914.

Vsebina: 55. Poročilo o konferencah sodalitatis SS. Cordis Jesu za leto 1913. — 56. Bera. — 57. Officium ss. Reliquiarum. — 58. Decretum de sacerdotibus in certas quasdam regiones demigrantibus. — 59. Decretum de indulgentiis et privilegiis expositioni ss. Sacramenti adnexis. — 60. Decretum preces post peracta exercitia spiritualia vel peractas Missiones recitandae, indulgentia 300 dierum dantur. — 61. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. — 62. Shod vodnikov Marijinih družb. — 63. Popolni odpustki ob času III. sinode v ljubljanski stolnici. — 64. Sprejem bogoslovcev za šolsko l. 1914/15. — 65. Slovestvo. — 66. Različne opazke. — 67. Konkurni razpis. — 68. Škof. kronika.